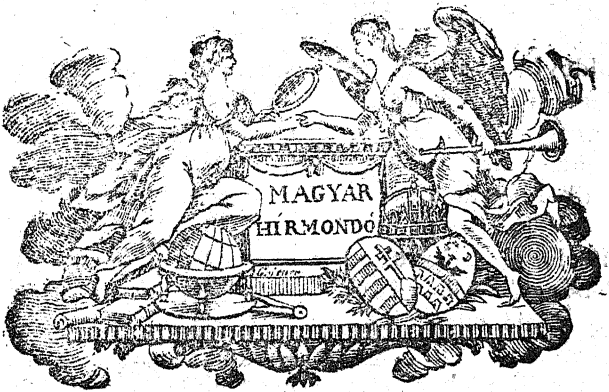

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG

ENGEDELMÉVEL.

Nro. 46.

Költ Bétsbenn, Kárátson Havának (Deczembernek) 5-dik napján 1800-dik Esztendőben.

Bétsi.

Újrá el-kezdődött a' Hadakozás, 's mi reánk nézve igen szerentsésen, a' mint a' tegnap estve Bavariából érkezett Kurírnak tudósításából ki-tetszik, melynek rövid summája a' következendő: Minekutánna Novembernek 28-dikán vége szakadt a' fegyvernyugvásnak, Deczembernek első napján meg-támadták a' Franziákat derék Katonáink, főképpen Haag városotska táján, München Városához hat mért

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

földnyire; 's azokat Landshut, Straubing, 's Regensburg Várossain túl hajtották nagy vitézséggel, nyóltz száz Katonákat is fogtak el közzülök. Ezeken kivül, hat ágyút is vettek el tölök Magyar Lovassaink, a' mint Kurír fövel is egy Huszár Tiszt küldödött ide a' kellemetes hírrel, a' mellyről még ezentúl fog ki-adódni a' bövebb tudósítás.

Majd minden külföldi Újságok említtik azon szörnyü szélvészt, melly November' 9-dikén a' Német Birodalom, Belgium, Hollandia, Angia, 's Frantzia Országoknak egy részén, és magán a' tengeren is igen nagy károkat okozott. Falu-helyeken egész házak öszve omlottak, a' városokban a' ház-fedelek, a' kémények szerte széllyel hevertek az útszákon, a' harangok lehúllottak, a' legerősebb tös fák gyökerestül kidültek, 's elterítették az útakat; a' folyó-vízekben a' hajók és malmok, a' tengerben a' gállyák rész szerint elragadtattak, rész szerint elmerültek, és a' kitsapó hullámok majd itt majd amott vetették ki a' partokra a' portékákat, és a' szerentsétleneknek hólt testeiket. — Az illyen nagy veszedelem, és tetemes kár' olvasása természet szerint eszekbe juttatta itten ama rettenetes fergeteget mind azoknak, kik 1798-dik esztendőnek utólsó hónapjában Nápolyból indúltak vólt el hajón a' Fels. Királlyal, és Királynéval, hogy menedék helyet szerezzenek magoknak Siciliában. — Admirális Nelsonnal egygyütt indúltak-el ő Felségek egy fedett folyosón a' tenger' partyára, a' hol már készen várta Őket a' hajó. A' midőn már kimenetelhez közelítettek, egy ismeretlen ember ta-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

láltatott a' setét folyosón; a' ki, hogy ne talán valamelly sérelemmel illethesse a' Felséges személlyeket, elő ugrott Adm. Nelson tulajdon mellyét vetvén elejbek védő pais gyanánt. Ezen ember egy Napszámos vala, a' ki a' kiszabott óra előtt érvén a' parthoz, az alkalmatlan idő ellen azon bolthajtásba vette magát. Bátorság okáért, és szánakodásból felvétetett ő is Adm. Nelson hajójára. Melly ártóztató szélvész hányta vetette ezt mindgyárt a' parttól lett el indúlás után, már említettük annak idejében. De nagy borzadás, és szívbéli meg indúlás fogja el még most is mind azokat, valakiknek szerentséjek lehet ezen környülállásokat magától a' Felséges Nápolyi Királynétól hallani. Egy felette erős szél, mintha azt sok ezer ágyúkból lötték volna ki, úgy tsapta a' magosan fel-emelkedett habok oldalába a' hajót, hogy az árbotzfák oldalvást a' tengerbe fordúltak hajóstól egygyütt, és ugyan nagy részént akkor, harmintz hajós legényt a' tiszteikkel egygyütt a' tengerbe seprettek a' habok a' hajó felső részéről, kik örökre belé is veszték. Erre a' hajó belső részeiben lévőket a' leg ártóztatóbb rémülés érte. A' Fels. Királynét körül fogták kedves magzatjai, kik már tsak azt várták, hogy édes annyok ölében, mindnyájan a' tenger mélységébe vesznek. A' hajónak nagy meg-ütődése okozta, hogy a' Fels. Király leg iffjabbik fiúgyermeke ki-esett a' Dajka kezei közzül, 's úgy meg-ütötte a' fejét, hogy sok kínok között, ki is múlt az nap a' világból. Maga Nelson sem forgott még soha is hasonló veszedelmek között; és ha a' szél mingyárt öszsze nem szaggatta volna a' vitorlá-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

kat, a' hajó el-kerülhetetlenül a' tengerbe vészett volna. — —!

Német Birodalom.

Augsburg Nóv. 18-dikán. Cs. Oberster Hertzeg Lichtenstein, a' ki az idei táborozás kezdetén nagyon meg-sebesedett, és azólta a' Fr. Sebörvosok által szorgalmatosan apolgattatott, ma estve érkezett ide. — Nóv. 19-dikén. Ma várattatnak Münichbe (Monachiumba) és a' szomszéd helységekbe 17 ezer Frantziák, kik Landsberg's Donauwerthnél keltek által a' Lech vizén. A' Lengyel Lovasságnak is el kell holnap érkezni. — Nóv. 20-dikán. Ma várják ide Gen. Moreaut. 8000 lóra való szénát kell hónapra 's hónaputánra öszve-szereznünk. A' Frantziák Tirolis felé fordíttyák legnagyobb erejeket; 's úgy látszik, hogy az ellenségeskedések ki-ütésével itt leszsz a' közönséges meg-támadás, azon szándékkal, hogy a' N. Birodalmi Sereget el vághassák az Olasz Országitól; de el lehet gondolni, hogy készen várják a' Császzári Vitézek, kik a' felfegyverkezett Tirolisi Vadászokkal őrzik a' bértzes határokat, meg tiltván már is minden közösülést a' külső Tartománybéliekkel. — Az Insprucki Levelek szerint Királyi Fő-Hertzeg János neveztetett az oda való Universitás' Rectorának, a' Felséges Császzár' szíves helyben hagyásával.

Frankfurt Nov. 20-dikán. A' Batavus Katonaság, melly egy részét teszi Gen. Augereau' Seregének, több ízben ment már Frankfurton keresztül a' Tábor felé. A' pattantyús Sereg éppen tegnap ment által, ma pedig a' járó-kelő Ispo-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

tály követte. 19-dikén éjtszaka a' Moreau' Táborának Kurírja vitt írásokat az Offenbachi Fő-kvártélyba, mellyeket által adván Gen. Augeraunak tüstént viszsza sietett Pári'sba. —

Gen. Augereau Nov. 18-dikán ezen Hírdetményt tétette közönségessé: Értésére esvén a' Fő-Generálisnak, hogy némelly roszsz lelkűek, a' Contributzió Agenseinek neve alatt sok féle adózásokkal nyomorgattyák ezen Tartomány' tsendes Lakosit; hogy gyűlölségesekké tegyék a' Frantziákat; azért meg-hagyta a' Fő Generális minden alatta lévő Generálisoknak 's Kommendánsoknak, hogy a' melly Agensek elő nem mutathattyák a' Fő Generális', és a' Stab' Fejének alól írásával megerősített leveleket, azonnal fogattassanak el. —

Frankfurt Nov. 25-dikén. Az ellenségeskedések már elkezdődtek, Aschaffenburgnál meg ütköztek a' Frantzia és a' Moguntziai Katonák; a' tsata kimenetele még bizonytalan. Estve felé Gen. Augereau el indúlt Offenbachból, hogy elöbbre siessen. Ma egynéhány sebbe-esett Frantziákat hoztak ide.

Berlin Nov. 15-dikén. Grof Lewaschew az Oroſz Gyalogság Generálissa ma érkezett ide, hogy az úttyát tovább folytassa Palermóba. Az Oroſz Vitéz Rendeket viſzi a' Nápolyi Király' 's a' Korona-Hertzeg' ſzámára. — Egy más Oroſz Tiſzt pedig Brüsselbe megy, hogy által vegye a' nemzetebéli foglyokat.

A' Pruſzſzus és az Oroſz Udvarok új ſzövetségbe léptek a' Német Birodalom' éjſzaki Réſzének dolgában.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Olasz Ország.

Verona Nóv. 11-dikén. Tegnap adta meg Alvinczy' N. Regementye a' halotti tiszteletet hajdani Tisztye' Major Újházi Lázár' ditsö hamvainak, a' ki ezen Városnak szerentsés viszsza-vételekor tavaly Április 5-dikén végezte életét a' hartz mezején. — A' Szent Lukáts' Templomában, a' hol ezen fiatal Vitéznek hólt teteme nyugszik, tartatott az ájtatosság, mellyen jelen vala Fő Gen. Grof Bellegarde is egész Staabjával egygyütt. A' Templom előtt pedig, egy Batalion állott, a' ki fegyverének ki sütögetésével végezte a' szomorú ünneplést. Valsechi Kajetán Úr jó Baráttyának hólt testét a' tsata piatzról a' Sz. Lukáts Templomába vitette, és a' tisztességes temetés után, még ott sír követ is emeltetett márványból, mellybe arany betűkkel vésette Újházi-nak emlékezetét.

Turin Nóv. 8-dikán. A' Pedemontziumi végre-hajtó Kommissió, a' kész pénznek fogyatkozását azon rendelésével akarja kipótolni, hogy minden harangokat, mellyek a' Plébániáknak és a' Szerzetesekuek elkerülhetetlenül nem szükségesek, leszedetvén, réz-pénzt verettett belölök a' nemzeti Kassa' számára.

Majland Nov. 13-dikán. Tegnap előtt egész zendülés ütötte ki magát ezen Városban, mivel a' kenyér' fontyának árrát egyszerre 6 soldiról 12re verték fel. (5 soldi tesz egy garast) Az Igazgatószék azzal segített magán, hogy a' szegénységnek kétszeresből süttetett kenyeret, és fontyát 6 soldin árúltatta; a' fejér tzipónak fontyát pedig, mivel ezt a' mostani szükséghez képest lu-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

xus' tárgyának lehet tartani, meg hagyta 12 soldin. De még az után is egyre zúgolódott a' Nép a' Kenyér sütők ellen. Azért tegnap egy Hírdetményt adott ki a' belső dolgokra ügyelö Minister, a' mellyben sok okoskodással végre le-tsillapította a' háborgókat.

Bologna Nóv. 15-dikén A' múlt héten érkezett ide Polg. Pelosi Domokos, az Igazgató ſzéknek új Kommissáriussa; a' ki ſzemre hányást tett a' Tiſztviselőknek a' tunyaság, a' nemzeti pénz elfetselése, és így a' Katonaság ſzükölködése, 's egyébb nyomoruságok iránt. Azután pedig egy hoſzſzú Hírdetményben inti 's fenyegeti a' Népet, hogy mind a' régi mind az új adót hová hamarább lefizesse. „A' lassúság, a' makatság okozzák, úgy mond, a' Tartományok veſzedelmét. Legnagyobb vétek a' Hazától megtagadni a' segítséget, mellyre jussa vagyon; mert ez annyit teſz, mint azt veſztére botsáttani. El árúlnám a' Kormányſzék' igyekezetét, a' köz boldogságot, és önnön magamat, ha tovább el nézném, hogy az adósok henyén heverhessenek, látván a' közönséges ſzükséget és nyomorúságot. El tökéllettem tehát magamban, hogy ellenek fordítom a' törvényeknek egéſz sanyarúságát, tellyes hatalmamat, az alattam valóknak minden erejét; és minthogy a' Haza ellenségének tartom öket, egyenes, és engeſztelhetetlen hadat izenek nékik, 's a' t.

Frantzia Orſzág.

Páris Nov. 16 dikán. Az első Konsul, Bonaparte a' Konstitutziónak 33-dik Tzikkelye ſze-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

rint, melly a' Törvény-hozó Tanátsnak minden esztendőben Frimaire' 1-sö napján (Nóv. 22-dikén) való egybegyűlését parantsollya: egy hírdetményben öszve-hívta azon napon délre Pári'sba a' Törvényhozó-fél' Tagjait. — E' végre Nov. 10-dikén a' következendő rendeléseket adták ki előre a' Konsulok: I. A' belső dolgokra ügyelő Minister minden haladék nélkül el készítteti a' Törvény hozók' számára a' szükséges szálát. II. A' Könyvtár' szálája nyitva legyen Nóv. 22-dikén a' Törvényhozók' elfogadására. III. Ugyan az nap, azon órában az ágyúknak többszöri kisütögetése hírdesse ki az ülések kezdetét. IV. A' belső dolgok Ministere, a' Státus' két Küldöttyeinek társaságában, fogja a' Törvényhozókat betsülettel fogadni. V. Három Státus-Tanátsosok is megjelennek ottan. VI. Ha egyszer a' Törvényhozó Tagok a' legkorosabb személy' előülése alatt helyet foglaltak; az őrt-álló Katonaság' Tisztye a' Prézes' rendeléseitől fog függni. VII. Egy Státus-Tanátsos beszédet tart az Igazgató szék' nevében. VIII. Ezen Végzésnek megtartása a' belső dolgok' Ministerére bízattatik.

A' 16 Andaluzi paripák, mellyeket a' Spanyol Király küldött ajándékban Bonapartének, Nóv. 17-dikén reggel mutatódtak bé a' Spanyol Követ által az első Konsulnak; az után úgy vezettettek egygyenként nagy pompával ugyan annyi tzifrán felöltözött gyalog lovász legények által, számtalan Nézők' jelenlétében. Egy Fő Lovász-Mester és a' parantsolattya alatt lévő más négy Lovász-Mesterek fényes forma-ruhában, ló háton igazgatták a' rendet. Szemléloje volt ezen

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

pompának Gen. Moreau is, a' ki az után öszve ült tanátskozni az első Konsullal; és nem sokára el-indúlt az Armádiához. (Már 20-dikon dél felé Strasburgban vólt.)

Az első Konsul egy drága puskával ajándékozta meg Lecourbe Generálist; ezen írás van reá metszve: „Adatott az első Konsul által Gen. Lieut. Lecourbének. A' Dunán való általkelés Prairial 30-dikán (Jún. 19-dikén) a' 8-dik esztendőben."

Petit József, azon lovas Gránátérosok egyike, a' kik a' Konsulok Testőrzői, nyomtatásban adta ki a' Marengói ütközet' históriáját; a' mellyen maga is jelen vólt. Az Írása módgya igen egyenes és Katonás.

Azon Egyiptomi Monumentum, melly a' Győzödelem' piatzán Vendémiaire 1-sö napjára. (September' 23-dika, a' Frantziák újj esztendő napjok) vólt felállítva, egynéhány napok előtt le-rontódott.

A' jó-rendnek (policziának) Préfectussa, egy parantsolatot hírdettetett ki Nov. 7-dikén, melly által megtiltatik ezen túl az Aszszonyoknak a' férfi ruházat' viselése. A' kik tovább is hordozni akarják, tartoznak magokat a' policziánál megjelenteni; a' melly engedelem azonban csak az egészségre ügyelő Tisztnek helybenhagyásával adódhatik. Ha ezen kivül valamelly Aszszony férfi ruhát viselne, fogva vitetnék a' policzia-házhoz.

(Nem ártana talán a' hasonló parantsolat Londonban is; ugyan is az oda való Újság illyen beszéllgetést közöl egy Angoly Aszszonyság és egy Módi-áros között. „Uram, éppen most érkeztem

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Londonba; mond-meg, kérlek, hogy öltözködgyem a' fő Város' módja ſzerint. — Nem ſzükség, Aſzſzonyom, több két minutánál; hogy az utólsó módiban légy: Mindenek előtt tessék elvetni a' fökötöt. — Örömest. — Azután az alsó ſzoknyát, A' Zsebekkel egygyütt. — Szívesen. — Most a' három ſzegletű kendőt a' nyakadról. — Megvan. — a' mellyre valót ujjastól. — Reá állok erre is. — Imé Aſzſzonyom, ez a' legutólsó módi. — Hogy hogy! tehát a' mostani öltözködés, tsupa vetkőzésből áll? —) De tsak ugyan nem lehet azt állítani, hogy Londonban közönségesen férfi ruhában járnak az Aſzſzonyi nembéliek.

Straſzburg Nóv. 16-dikán. Úgy mondgyák, hogy a' belső dolgokra ügyelő Minister, Bonaparte L., Drüsenheimnál, Straſzburghoz közel ment vólna a' Rajnán által, 's hogy a' Német Birodalomnak vette vólna úttyát. — Némelly Pári'si Újságok pedig azt is rebesgetik, hogy ezen Minister Pétersburgba vagyon küldve; ugyan is Nóv. 2-dikán érkezett az Orósz Udvartól egy Kurír Írásokkal, könnyen lehetséges tehát, hogy azoknak foglalattya adott alkalmatosságot ezen Minister' hirtelen el indúlására. A' bizonyos, hogy küldetésének nagy oka léſzen, mivel olly gondosan el titkoltatik a' Publikum előtt, merre intézi útazását. — Egy hiteles Újság ki-hirdetvén meg-indúlását, ílly ſzókra fakad: Vajha alább ſzállíthatná az Anglusoknak tekintetét Európára nézve; és viſzſza hozhatná a' közönséges békességet!

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

A' Korinthusi Érsek, Spina ő Emin. után, nem sokára el érkezett Pári'sba a' hajdani Saint-Maloi Püspök is. Olly vélekedésre ád ez alkalmatosságot, hogy a' Religiónak helyre állíttásáról fog tanátskozás tartatni; a' melly többet haſznál a' ſzívek' öſzve foglalására, mint az egyegyességről ſzólló leg ékesebb beſzédek. Ez parantsollya leghatalmasabban a' sérelmek' megbotsátását. Spina ő Em. jó Baráttya vólt a' boldogúlt Pápának, és ötet rendelte Testamentoma' végrehajtójának is.

Polgár Bernard Párisban, azok ſzámára, kik a' karjoktól, hadban vagy másképp megfoſztattak, olyan makhinát talált fel, a' mellyel nem csak írhatnak azon ſzerentsétlenek, hanem pennát is metzhetnek. Az első Konzul magához hivatta a' Feltalálóját ezen makhinának, és egynehányat mindjárt kéſzíttet általa azok ſzámára, kik a' hádban veſztették el karjaikat. Ezen nevezet alatt: Bátorságos menedék hely a' ſzerentsétlenek ſzámára, egy ujj gondviselő ház építtettetett most Pári'sban. A' melybe a' ki bé akar lépni 1080 lívert tartozik bé fizetni, hanem hólta napjáig gondját is viselik azért. Hogy pedig e' nem valami ſzél tsinálás, tsak onnan is meg itélhetni, hogy az első Konzul ezen házba 30, a' Felesége 25, Konzul Lebrün pedig 15 ágy, vagy ſzemély tártására való fundátziót adtak bé.

A' Füves-kertben lévő Oroſzlányok közzül egygyik három fiat ellett egyſzerre. Mind a' kant, mind a' nőstényt hat hólnapos korokban fogták egyſzer'smind az Arabsok. Felix nevű Gondvise-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

lője a' ritkább állatoknak vette 's küldötte őket Párisba. A' Kan talántán legszebb Oroszlány egész Európában. Most hetedfél esztendősök. A' nőstény már egyszer hasas vólt, de némelly oktalanok' bolszantására megsértette magát, 's elvetélt (meg vetett). Most az ellés napján bádgyadtnak teszett; a' melly húst estve eleibe vetettek, bévitte a' hajlekába, nem de evett belőle. Egyéb aránt legkissebb jajt sem ejtett, és szinte olly szelid vólt a' gondviselőjéhez, mint máskor. A' fijai matska nagyságúak, de a' fejek még nagyobb, és igen külömböznek a' megelemedett Oroszlányoktól; a' börök verhenyeges, feketés fóltokkal vegyítve; a' farkok fakó, 's fekete gyürük látszatnak rajta. A' Kanoknak nints serénnyek. Nem vakok, mint a' többi hussal-élő állatok; és mászva járkálnak. Olly hangosan nyávognak, mint a' mérges matskák. Az annyok nagy gondgyokat viseli, 's ha helyeket változtattya, a' szájába veszi őket, és szüntelen nyalogattya; 's igen vigyáz, hogy mozdúlásakor meg ne sértődgyenek.

Nagy Britannia.

London Nóv. 11-dikén. Lord Nelson szerentsésen meg-érkezett Városunkba. A' Nép tsoportosan, és sok öröm-kiáltások között kísérte; sőt némellyek szinte ki fogták kotsijából a' lovakat, és magok húzták azt: mások pedig a' kezét kérték ki a' kotsiból, hogy meg-tsókolhassák. Az Aszszonyságok az ablakokról, mellyek előtt által ment Nelson, keszkenőjök' lebegetésével nyillatkoztatták ki örvendezéseket.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

A' Város' fő Tiſztye, a' Lord Maire, vendégséget tartott kedvéért, a' mellynek alkalmatosságával által adódott néki azon kard; mellyel a' Város ezen Vitéz Hazafinak hív ſzolgálattyát kívánta meg-tiſztelni. Nelson így köſzönte meg a' ſzívességet: „Nagy örömömre van, úgymond, ezen igaz jele a' ſzolgálatommal való meg-elégedésnek. Reménylem, hogy ezen karddal nem sokára azok között fogok forogni, a' kik azért viaskodnak, hogy saját határjai közzé viſzſza kénſzerítsék az engeſztelhetetlen ellenséget; mert külömben Nagy Britannia soha nem köthet bátorságos, tiſztességes, és állandó békességet."

Riga Nov. 8-dikán. Ma reggel le-tartóztattak ismét minden Anglus hajók, mellyek ſzám ſzerint 70-en lehettek, az idevaló Kikötőhelyben. Az a' vélekedés, hogy hasonló parantsolat adódott ki a' többi Oroſz Kikötőhelyekben is az Anglus hajókra nézve. A' bennek lévő portékák iránt még nem tétetett semmi rendelés.

London Nov. 11-dikén. Noha a' Cadixi mirígy-halál nem dühösködik már olly nagy erőben, mint annakelőtte: mindazáltal a' halottak' ſzámát még most is 70, 80-ra lehet naponként betsülni. De Sevilleben ſzinte 5, vagy 6 ſzázan is meg halnak egy egy nap'. — A' Cadixi Igazgató gyanúba esett, hogy Lord S. Vincenttel tzimborált, és azért halálra ítéltetett Titoknokjával egygyütt: de a' Király tekéntetbe vévén annak régi ſzolgálattyát; a' halálos büntetést örökös ſzámkivetéssel, és jóſzágainak el veſztésével tseréltette fel.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Helvétzia.

Berna Nov. 12dikén. Nagyon fel háborította a' ſzíveket a' Lemani (Pays de Vaudi) Cantonban azon hír, hogy ezen Tartomány a' békesség után a' Fr. Respublikához kaptsoltatik. Egy Lausanni levél ezen panaſzolkodó írást, melly alá 1200 ſzemélyeknél többen írták magokat teſzi közönségessé. „Éppen midőn a' békesség kéſzül, akkor akarják el foglalni Schweitzer Országot. — — — Meg akarjuk tartani 's Maradékainkra ſzállíttani régi Nevünket, és azzal az erköltsöket, a' jámborságot, a' mértékletességet, a' mellyek el nem hagytak bennünket, még a' leg nagyobb viſzontagságok között is. Ezen értelemmel mondunk ellene egéſz Európa előtt minden tselekedetnek, melly viſzſza élvén erőtelenségünkkel, akaratunk ellen kívánna valamire bírni. Kéſzek vagyunk minden áldozatokra, mellyek leg-drágább Kintsünknek megőrzésére lennének ſzükségesek. Esküſzünk az Isten, Hazánkfiai, 's az egéſz Világ előtt, hogy előbb el ragadhattyák életünket, hogy sem a' nevet, mellyet viselünk."

Magyar Orſzág.

Sopron Decemb. 5dik napján. Egéſzſzen Katona világ van nállunk. Akár merre tekintünk, mindenütt gyalog vagy lovas Katonákat látunk, a' kik majd nehezen is férnek már kis Városunkba. Tsak a' Generál Staabnál vannak húſz egynehány Tiſztek, többnyire különös érdemű Hazafiak, kik az Olaſz és a' Német Or-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

ſzági Generál-Staabtól jöttek ide. A' három Pattantyús Kompániának nem lévén itten helye, Sz. Margaréthán, (ide egy mértföldnyire) fekſzik nyóltzvan kissebb nemű ágyúkkal, 's az azokhoz tartozó golyóbisos 's puskaporos ſzekerekkel. Mind ott, mind Trauersdorfnál már ki mérték, 's magos dorongokkal, a' mellyeknek tetejére egy tsomó ſzalma (tsóva) van kötve, ki jegyezték azon hoſzſzú líneákat, a' mellyeknél sorban fog állani a' fel-kelt Nemes Sereg. Az ágyúknak is különös helyek kéſzültek ottan. Ide várjuk a' Bombardier (Bomba-hányó.) Sereg' egy réſzét is, ama, egéſz Európában esmeretes, Tudós Báró Véga Májior vezérlése alatt. Nádorispányunk Ő Királyi Fő-Hertzegsége a' Jáſzok és a' Kúnok formaruháját (uniformissát) méltóztatott maga ſzámára kéſzíttetni, a' mellyben nézésére ſzándékozik menni a' napokban. Azt hallyuk, hogy minden órán erre a' vídékre érkezhek. Már is örűlünk rajta, hogy meg láthatjuk ezen nyóltzſzáz egynehány derék Lovasokat, kik valóban, mindnyájan a' Scythák' igaz maradékai.

Sópron Decemb. 4-dikén. Örömmel írhatom a' Hírmondó' Íróinak, hogy a' jövő hét' elein az egéſz fel-kelt Nemes Sereg Trauersdorf tájára fog gyülekezni, melly tsak egy fertály órányira esik Kis-Martontól (Eisenstadt), a' hol Generális Hertzeg Eſzterházy Miklós Ő Nagy Méltóságának fényes nagyságú Kastélya vagyon, a' mellyben a' Felséges Csáſzár, 's Csáſzárné fognak meg-ſzállani. Innen jönnek azután Ő Felségek a' Nemes Seregnek meg-vi'sgálására,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

melly Kis-Martonn felé fog ſzemmel állani; igen igen hoſzſzú sorokban.

Magyar Orſzagnak Orvossaihoz 's Seborvossaihoz

Már olly rendelés tétetödött: hogy a' Salisburgiai Orvosi és Seb orvosi újság (*die Salzburger mediziniseh-chirurgische Zeitung*) Pestről minden hónapban Magyar Orſzág Orvossainak és Seborvossainak el küldetheſsék. Ebben a' tudós újságban elegendő tudósítás adatik minden Németh és Külső Orſzági új irásokról, mellyek tsak valamiképen is az Orvosi, és Seborvosi tudományokhoz tartoznak: ezenkivül minden tudős társaságoktól fel tett orvosi jutalom kérdésekről (*Preisfragen*), új találmányokról, rendelésekről, hiradásokról, Orvosoknak és Seborvosoknak elő-mozditásokról, és halálokról. Minden hónapban 9—10 árkus jelen meg. Az árra egy eſztendőre 10 f. A' Pénz és a' levelek küldetettnek *francó* Pestre Doctor *Bene Ferentz* Urnak, a' Pesti Universitásnál az Orvosi tudomány Körrepetitorának. Mind egyik elő fizető meg kapja az 1790, 1799, és 1800 eſztendőbéli újságokat, mellyek 12 kötetek, és 90 f. ön keltek, ingyen, tsak a' hozásért fizet egy förintot. Ezen újságban réſzesülő Orvos és Seb orvos Urak kéretnek, hogy midőn az elő fizető pénzt bé küldik Bene Ferentz Orvosnak, egyſzersmind őtet tudősitsák, mitsoda alkalmatosſággal kiványák, hogy küldje nékiek nyomtatványaikat, hogy tsak a' négy Pesti Vásárnak alkalmatosſágával küldje e' el? az által adásban semmi hátramaradás sem fog lenni.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197